

Препоручујемо нашим министрима: унутрашњих дела и финансије, да ово решење изврше.

19. Јануара 1879.
у Нишу.

М. М. ОБРЕНОВИЋ с. р.

(М. П.)

*Видно и ставно државно печат,
чувар државног печата,
министар правде,*

Д. Матић с. р.

*Министар унутрашњих дела,
Рад. Милојковић с. р.*

*Министар финансије,
В. Јовановић с. р.*

УПУТСТВА

за извршење закона од 10. Јануара 1879. године о изменама и допунама у закону о устројству ђумрука од 12. децембра 1863. године.

Битне измене и битна наређења у закону о устројству ђумрука од 12. децембра 1863. представљају одредбе, које су изложене у §§^{ма} 98. 101. 102. 103. 110. 111. 119. 120. и 121. закона од 10. јануара 1879.; остале одредбе овог закона само упућују на те битне измене и та битна наређења. Изузимају се §§ 102. 103. и 112., који су са свим укинати.

У појединости речене измене и наређења ова су:

1.) У § 98. досадашња реч „магазина“ замењена је са речи „стоварина“.

Ђумруци ће дакле од сада и при таксирању еснапа и у књигама изостављати реч „магазина“, на радити онако, како се у следећој тачци наређује.

2.) § 101. одређује, како ће се и колико „стоварине и чуварине“ наплаћивати на еснапе, који би преко времена што је у њему означено, лежали на ђумручком стоваришту или у ђумручком магацину.

Према овоме на еснапе, који би лежали ван ђумручкога стоваришта или магацина, неће се наплаћивати на име стоварине и чуварине ништа.

3.) Гас, палидрвца и друге лако запаљиве ствари могу само на ђумручком стоваришту лежати; у магацин се не смеју уносити. Али за које би ствари ђумрук нашао, да их је опасно и на стоваришту држати, као што се то може узети нарочито за барут, динамит и друге експлодујуће предмете, он може наредити, да се те ствари и ту не смештају, или ако су већ смештене, да се одмах дигну.

Ако при продаји еспану или стоци не изађе довољна цена, ђумрук има права, да ту продају обустави, па другу за друго време одреди. Према томе при продаји треба увек да присуствује и који од ђумручких чиновника.

Продаја еспана врши се полицијеском влашћу. Ако ове нема у месту, а ствар не би трпела одлагања, или еспан не би вредео више од 200 динара, продаја се може извршити и местном општинском влашћу.

У осталоме и за ове продаје еспана важе она иста правила, која важе за јавне продаје у опште.

7.) Нова је ствар и наређење прве тачке замењенога § 119., по коме се сад има давати награда и ономе, који поткаже, па се по томе доиста и открије, да је какав еспан при експедицији утајан или неисправно пријављен на штету државне благајне, но да то прегледом од дотичних чиновника није откривено.

Дотични чиновници за преглед еспана јесу како прегледачи ђумрука, или њихови замењеници, тако и они, који су прописом о дужностима званичника ђумручких (у Београду чиновник главне контроле) позвани, да над тим прегледом врше редовну контролу. По томе награда ће се потказачу давати само за онај еспан, којег утаја није од ових званичника откривена; иначе потказа не вреди и потказач нема права ни на какву награду, ако би иету утају сами ти званичници својим редовним прегледом пронашли и казнили.

8.) Трећи одељак § 119. говори о томе, како ће се делити новац, добивени продајом каквог кријумчареног еспана.

Смисао овог параграфа јасан је. Само не треба губити из вида, да пре него што се приступи подели, ваља од целе суме одбити све трошкове, који су и ако су око хватања кријумчања учињени, као: трошак за оглас, добонарину, кирију за кола, ако су кола употребљена и т. п., па тек оно, што преко тога остане, поделиће се као што овај параграф прописује.

Ако је за један исти еспан, а свакојако пре него што је ђумрук хватање кријумчања наредио, било више потказача, награда ће припасти само ономе, који је кријумчање први јасно и одређено потказао, па се оно по таквој поткази после доиста и ухватило.

С тога ће ђумрук свакога потказача протоколно преслушати чим му што поткаже, забележив ту не само дан, него и час, у који је дошао. Преслушање ове не мора се одмах заводити у деловодни протокол, а ако потказач захте, ђумрук треба да му да и писмено признање, како му је извесно кријумчање и кад потказао.

9.) § 120. уређује ствар о попутини и подвозном трошку за чиновнике и службоце ђумручке, кад врше какав посао изван ђумрука, као и о награди, кад коме што ноћу раде.

Што се тиче попутине и подвоза, кад се коме што ради изван ђумрука, наређење је тим јасније што се то и до сад упражњавало. Ваља само знати, да је бирање: хоће ли се дати подвоз у природи или у новцу, остављено ономе, коме се посао врши.

Што се тиче награде за рад ноћу, мимо времена одређеног за редовну ђумручку радњу, ту треба разумети време од залаза до излаза сунца. За рад дзњу, па ма то било и празником, не може се ни од кога тражити никаква награда.

Под послом, који се ноћу може да ради, ваља разумети присуство или надзор при утоваривању већ експедираних еспана, као и присуство или надзор при истоваривању еспана на ђумручко стовариште, или у магацин, па и то, ако је прека потреба, и ако при том и ђумрук вађе, да се тим не могу догодити злоупотребе или нереди; саме експедиције еспана нису ни у ком случају дозвољене ноћу, изузимајући ситуације, хитне путничке експедиције и оне, које су предвиђене прописом о дужностима ђумручких званичника.

Колико ће се кад за какав посао изван ђумрука, или кад се ради ноћу, употребити званичника и служилаца —

то ће одређивати ђумрук према потреби посла, узимајући пре свега у обзир предохрану од злоупотреба, које би се могле догодити на штету државне благајне.

10.) § 121. измењен је у толико, што се сад по њему злоупотребе с местним провозним еспанима казне као и злоупотребе с увозним и извозним, а це као с провозним еспанима, и даље, што је министру финансије остављено, да он сам прописе ближа одређења не само о тим казнама него и о начину експедиције и надзора над еспанима.

Правила ова прописале се особено и доцније. Док то не буде, ђумруци нека раде онако, као што су и до сад радили, с том само разликом, што ће злоупотребе, ако би се догодиле, казнити онако, како сад овај измењени параграф наређује.

А.бр. 961.

25. Јануара 1879. год.
у Београду.

Министар финансије.

В. Јовановић с. р.

РАСПИС

свима војним овр. командама, осим ослобођених крајева.

Законом о широј војеној обвези, од 1. Децембра 1877. год. наређено је било, да се може узимати комора од лица, која су од војске била ослобођена.

Ова комора давати је или у натури, или у новцу по одређеној такси.

Попис лица за давање коморе, вршиле су оружане војене са општинским властима, према одредби чл. 1. поступка, издатог 1. Јануара пр. год. ЕМ 6, а према чл. 3. истог поступка општине су имале водити нарочити списак од онога, шта је који и у којој вредности дао.

Како се пак заоставше ствари имају да расправе и новац по гурема да подела, према наређењу чл. 8. поступка, те да тако сваки само саразмеран део свога улога добије због извесних губитака и штете у стоци и материјалу, — то, да би се према томе наређењу могло да поступи, министар војени налаже свима окружним војним командама, а и свима општинама, да свака власт поступи по својој надлежности у следећем:

1. Општине, а и приватни, дужни су да се старају, да се у својим тражбинама намире у течају три месеца дана, од дана престанка рата, као што то приписује чл. 10. поступка, јер све што после овога времена остане неокончано, употребити се на корист инвалидског фонда. На како је демобилизација војске извршена 30. Новембра пр. год., то ће се одређени рок од тог доба и рачунати; јер узете ствари до тог доба нису ни могле бити враћене. Тражбине се дакле имају извршити до конца Фебруара месеца ове год.

2. Општине ће у списку, који су водиле, белажити: ко се у остављеном року јавно, да му се ствари или новац поврате. И ако се који у остављеном року не буде јавно са тражењем, општине ће решавати, да то лице губи право на повраћај ствари или новца, и о томе ће га решењем известити.